

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 135/2020
10.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Живковић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Србислав Стојановић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 560/19 од 27.08.2019. године, у седници већа одржаној дана 10.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 560/19 од 27.08.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 560/19 од 27.08.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Пожаревцу П 748/2017 од 16.11.2018. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име главног дуга и законске затезне камате за период од 01.01.2007. године до 20.10.2015. године, исплати укупан износ од 34.678,37 евра, као и законску затезну камату на износ главног дуга од 25.564,59 евра од 16.11.2018. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев за исплату износа преко износа досуђеног ставом другим изреке до траженог износа од 37.953,35 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом од 16.11.2018. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 344.180,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјаног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суду је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити се наводима ревизије одређено не указује.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку и на основу спроведене расправе и допуњеног доказног поступка пред другостепеним судом, тужилац је туженој у септембру 2001. године позајмио износ од 50.000 немачких марака у присуству сведока ВВ ради завршетка пословно-стамбеног објекта који је тужена градила у..., са роком враћања од пет година, до септембра, односно до краја 2006. године. Тужена је саставила признаницу о овом зајму чији текст гласи: "Данас сам примила од господина АА1 лично 50.000 немачких марака на име позајмице" и на њој ставила параф и број личне карте.

По истеку рока за враћање зајма, тужена је нудила тужиоцу да на име зајма пренесе право својине тужиоцу на једном локалу, што није учинила. Године 2008. у присуству сведока ГГ из ... на питање тужиоца упућено туженој када ће вратити зајам, тужена је одговорила да ће га вратити кад изгради објекат и прода станове, до краја 2010. године. Тужена зајам није вратила тужиоцу, те је у доцњи од 01.01.2007. године.

Тужена је негирала да јој је тужилац позајмио 50.000 немачких марака, као и да је саставила признаницу без датума и броја и на исту ставила свој потпис параф. Тврдила да је претходно 1994. године од тужиоца позајмила 20.000 немачких марака са каматом и да му је овај зајам вратила без камате.

Из налаза и мишљења вештака за графоскопију Јожефа Береца на околност да ли је тужена саставила наведену признаницу без датума и на исту ставила потпис-параф, датог упоређивањем са неспорним рукописима и потписима тужене, на основу констатованих сличности које су бројне и у индивидуалном погледу од великог значаја и које никако не могу бити случајне или представљати имитацију у конкретном случају, потврђен је позитиван идентификациони закључак, односно да спорни текст признанице јесте написала тужена. У погледу спорног потписа који се налази у рубрици „примио“ на признаници, написаног хемијском оловком плаве боје у форми парафа, писан словима ћирилице, релативно брзим, сигурним и природним потезом, вештак се изјаснио да се тужена не може искључити као његов скриптор.

По приговору тужене на налаз и мишљење вештака изведен је доказ вештачењем преко Удружења судских вештака „Војводина“ из ког је утврђено да компаративна проучавања рукописа показују подударност већине општих карактеристика и подударност вредних и посебних карактеристика рукописа-признанице. Број и вредност утврђених подударности недвосмислено упућује на заједничко порекло спорног и неспорног рукописа, те да постоји позитивна идентификација садржине признанице и рукописа тужене. У погледу идентификације потписа на признаници из налаза и мишљења вештака је утврђено да тужена долази у обзир као евентуални аутор спорног потписа- парафа. Овакво формулисан закључак упућује на могућност и да је нека друга особа аутор спорног потписа- парафа, али се тужена не може искључити као евентуални аутор.

Оценом налаза и мишљења судских вештака Јожефа Береца и вештака Удружења судских вештака „Војводина“, у вези са оценом исказа тужиоца и саслушаног сведока ВВ, чијим исказима је другостепени суд поклатио веру, утврђено је да је признаницу о зајму без датума сачинила тужена и да је она скриптор потписа-парафа на признаници.

Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Снежане Шербановић од 20.10.2015. године, утврђено је да на дан вештачења износ главног дуга од 50.000 немачких марака представља износ од 25.564,59 евра, по званичном објављеном курсу за замену немачких марака у евро. Обрачун камате вештак је вршио по годинама и методом простог интересног рачуна (пропорционалном методом). Обрачуната домицилна камата за период од 01.10.2001. године до 31.10.2001. године износи 128,85 евра, а камата за период од 01.01.2002. године до 20.10.2015. године износи 12.260,68 евра. Главни дуг са обрачуном домицилне камате и обрачуном камате за период од 01.10.2001. године до дана вештачења 20.10.2015. године износи укупно 37.953,35 евра. Обрачун камате за период од 01.01.2007. године до дана вештачења 20.10.2015. године износи 9.113,78 евра.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно је другостепени суд, најпре, применом члана 371. у вези члана 362. Закона о облигационим односима, оценио неоснованим истакнути приговор застарелости потраживања, јер од 01.01.2007. године када је тужена пала у доцњу до дана подношења тужбе 14.03.2014.године није протекао десетогодишњи рок застарелости потраживања, а потом применом материјалног права из члана 557. Закона о облигационим односима у вези чл. 262. став 1. и 395. истог закона обавезао тужену да тужиоцу по основу зајма исплати укупан износ од 34.678,37 евра (износ главног дуга од 25.564,59 евра и обрачуната камата од падања у доцњу до дана вештачења у износу од 9.113,78 евра), са законском затезном каматом на износ главног дуга од доношења првостепене пресуде до исплате, у границама постављеног тужбеног захтева применом члана 3. став 1. ЗПП.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилно и потпуно утврђено чињенично стање и ставља примедба на оцену доказа из члана 8. ЗПП. Другостепени суд је читањем доказа изведеним пред првостепеним судом и непосредним извођењем доказа на расправи одржаној пред тим судом, употпунио утврђење о чињеничном стању и уз образложену оцену доказа утврдио све битне чињенице за правилну примену материјалног права и одлуку о изјављеној жалби. Иако из налаза и мишљења судских вештака графолошке струке произлази могућност и да је нека друга особа аутор спорног потписа- парафа на признаници, по оцени Врховног касационог суда, наводима ревизије се не доводи у сумњу закључак другостепеног суда да је признаница аутентична, да ју је сачинила тужена и да је управо тужена скриптор потписа- парафа на признаници, јер се према налазу и мишљењу судских вештака тужена не може искључити као евентуални аутор, а за другачији закључак тужена није доставила правно релевантне доказе.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић